

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **Š. P.**, zastoupeného Mgr. Ing. Petrem Nevolou, advokátem se sídlem Rokytnice 149, Vsetín (adresa pro doručování Václavské nám. 19, Praha 1), proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, Komenského náměstí 125, Pardubice, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2009, čj. SpKrÚ 46669/2008/ODSH/08, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice ze dne 16. 7. 2009, čj. 52 Ca 19/2009 - 60,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský úřad Pardubického kraje, odbor dopravy, silničního hospodářství a investic, zamítl jako opožděné odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Pardubic, odboru vnitřních věcí, oddělení přestupků, ze dne 5. 9. 2007, čj. OVV/P-1102, 1103/07-D/46, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 22. 6. 2007 okolo 20.13 hodin jako řidič motorového vozidla v obci Lázně Bohdaneč překročil nejvyšší povolenou rychlost 50 km/h o 10 km/h a dále téhož dne okolo 20.25 hodin v téže obci při vyjíždění z kruhového objezdu nedal znamení o změně směru jízdy.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Namítl, že rozhodnutí žalobci nemohlo být doručeno fikcí, jelikož se v průběhu řízení odstěhoval ze své původní adresy, což následně (před doručováním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a dlouho před uplynutím lhůty pro projednání přestupku) stvrdil navíc i změnou oficiální adresy trvalého pobytu. Fikce doručení se nemohla uplatnit, neboť se žalobce z adresy, na kterou bylo doručováno, odstěhoval a tuto změnu řádně nahlásil obecnímu úřadu. Ačkoliv tuto skutečnost namítal v řízení před žalovaným správním orgánem a dokonce k tomu předložil důkazy, žalovaný se jimi vůbec nezabýval. Žalovaný vycházel ze špatně zjištěného skutkového stavu, neboť měl zřejmě za to, že se žalobce na původní adrese alespoň po krátký úsek úložní lhůty zdržoval a byly tak splněny podmínky pro nastoupení institutu náhradního doručení. Žalovaný rovněž mylně vycházel z předpokladu, že v době před vydáním rozhodnutí žalobce řádně přebíral písemnosti na původní adrese. Neodstěhoval se účelově, jak nepřímě tvrdí žalovaný s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, čj. 5 As 44/2007 - 93. Žalobce podrobně porovnal skutečnosti řešené v uvedeném rozhodnutí se svým případem a tvrdil, že skutková situace posuzovaná v daném rozhodnutí byla diametrálně odlišná. Rozhodnutí žalovaného je navíc nepřezkoumatelné, jelikož z něj není zřejmé, z jakých konkrétních důkazů žalovaný dovodil skutková zjištění. Závěrem žalobce uvedl, že postupem obou správních orgánů mu byl fakticky znemožněn výkon veškerých jeho procesních práv, neboť mu bylo doručováno na adresu, na které neměl bydliště ani trvalý pobyt a ani se na ní nezdržoval. O úkonech správních orgánů se tak nedozvěděl a neměl tudíž možnost svá práva uplatňovat.

Krajský soud rozsudkem ze dne 16. 7. 2009, čj. 52 Ca 19/2009 - 60, žalobu zamítl. Soud předně uvedl, že se ve svém rozhodnutí zabýval toliko žalobními body a nepřihlížel k odkazům žalobce na obsah odvolání, tj. nepřihlížel k nekonkretizované námitce opomenutých důkazů. Dále uvedl, že napadené správní rozhodnutí netrpí vadou nepřezkoumatelnosti. Z výrokové části je jasně seznatelná vůle žalovaného, který odvolání zamítl pro opožděnost. Na zásilce nebylo uvedeno nic, co by nasvědčovalo tomu, že se adresát v místě doručování nezdržuje (např. poznámka, že adresát je na uvedené adrese neznámý, odstěhoval se apod.). Proto oba správní orgány považovaly zásilku v souladu s § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“ nebo „s. ř.“) za doručenou dne 20. 9. 2007. Pokud žalobce předal odvolání k poštovní přepravě až dne 18. 7. 2008, učinil tak zjevně po uplynutí odvolací lhůty. Skutková zjištění žalovaný činil výlučně z listin založených ve spise, přičemž tyto listiny vždy identifikoval. Jeho odůvodnění lze dle názoru krajského soudu akceptovat. Krajský soud s žalobcem souhlasí v tom, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného by mohlo být podrobnější a právní argumentace preciznější, nicméně soud s vědomím toho, že ve správním spisu našel dostatečnou oporu pro úvahu, že rozhodnutí žalovaného je po právní i skutkové stránce v souladu se zákonem, „mohl poněkud slevit“ z nároků na dodržení jinak zcela oprávněných požadavků stanovených v § 68 správního řádu.

Ze spisu vyplývá vůle žalobce, aby mu bylo doručováno na adresu jím opakovaně uváděnou v jeho podáních, tj. na adresu H. 462, R., přičemž tuto vůli v průběhu řízení nijak nezpochybil. V řízení netvrdil, že došlo ke změně jeho faktického či trvalého pobytu, ačkoliv tak mohl bez potíží učinit. Žalovaný proto nepochybil, jestliže rozhodnutí doručoval na adresu žalobce opakovaně uváděnou v jeho podáních. Pokud žalobce

nepožádal o prominutí zmeškaného úkonu a odvolání bez této žádosti předal k poštovní přepravě až dne 18. 7. 2008, učinil tak zjevně po uplynutí zákonné odvolací lhůty. I kdyby tak učinil, soud s ohledem na shora uvedenou argumentaci žádné důvody pro prominutí zmeškání úkonu nenalezl. Žalobce se mýlí v tom, že žalovaný je povinen před každým úkonem, který vůči němu činí, ověřovat adresu jeho trvalého pobytu v centrální evidenci obyvatel. Občan nemá povinnost mít trvalý pobyt zapsán tam, kde fakticky žije. Správní orgány obou stupňů správně respektovaly vůli žalobce opakovaně vyjádřenou v jeho podáních, aby mu bylo doručováno na adresu H. 462, R. Všechny písemnosti adresované žalobci správní orgán prvního stupně navíc současně zasílal dle požadavku žalobce i na jeho elektronickou adresu. Žalobce proto nebyl na svých veřejných subjektivních právech ve správním řízení jakkoliv zkrácen. Rovněž nelze opomenout ani existenci zásady součinnosti správních orgánů i účastníků řízení. Žalobce si byl vědom toho, že probíhá správní řízení, a pokud se rozhodl v rozporu se zásadou součinnosti se správním orgánem nespolutracovat a změnu doručovací adresy mu řádně neoznámí, musí nést logicky následky tohoto svého rozhodnutí, a to tím spíše, že si jich jako osoba práva znalá musel být plně vědom.

Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku, dle které žalovaný neumožnil žalobci seznámit se s podklady pro rozhodnutí. S odkazem na závěry vyslovené v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2004, čj. 7 As 40/2003 - 61, konstatoval, že ze správního spisu je patrné, že žalovaný v odvolacím řízení žádné nové podklady pro rozhodnutí neshromáždil, vycházel z podkladů, které byly součástí správního spisu již v době rozhodování správního orgánu prvního stupně, a proto žalobce nebyl nikterak zkrácen na svém právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu brojil žalobce (stěžovatel) kasační stížností, v níž uplatnil kasační důvody ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Namítl, že krajský soud sice dospěl k názoru, že napadené správní rozhodnutí není v souladu s § 68 s. ř., přesto však rozhodl, že z těchto požadavků sleví, čímž fakticky odmítl aplikovat platnou a účinnou zákonnou normu. Ze správní žaloby je přitom patrné, že nejde pouze o formální drobnou vadu. V bodě 23 žaloby totiž stěžovatel výslovně odkazoval na skutečnosti uvedené v bodě 21 žaloby, ve kterém poukázal na fakt, že žalovaný měl za to, že se stěžovatel na daném místě alespoň po krátký úsek dané lhůty zdržoval. Správní orgán přitom vůbec neuvedl, z čeho takové skutkové zjištění učinil; pouze odkázal na nepřípustné „souhrnné zjištění“. Jeho rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné. Dané pochybení je umocněno tím, že správní orgán nedal stěžovateli možnost se vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Výsledkem je situace, kdy správní orgán rozhodl na základě nesprávného skutkového zjištění, které učinil na základě neznámých úvah a důkazů.

Stěžovatel zdůraznil, že použití obálky s předtištěnou zpáteční adresou v případě podání zasílaného dne 13. 8. 2007 nelze samo o sobě považovat za sdělení, že má správní orgán na tuto adresu doručovat a již vůbec to nelze považovat za žádost, aby tak správní orgán učinil. Obálka byla odeslána i doručena v době, kdy měl na dané adrese trvalý pobyt a šlo tedy o adresu, kam měl správní orgán ve smyslu § 21 s. ř. doručovat. Stěžovatel nikdy

správní orgán neujišťoval o tom, že mu změnu doručovací adresy obratem oznámí. Pokud by soud dané podání přečetl, zjistil by, že stěžovatel toliko správnímu orgánu oznámil, že zrušil svou plánovanou cestu do USA, a pokud do USA vycestuje, správnímu orgánu to obratem sdělí. Jelikož stěžovatel do USA nevycestoval, nebylo tedy co sdělovat. Stěžovatel shrnul, že nepožádal o doručování na adresu jinou než na adresu svého trvalého pobytu. Bylo mu tedy možno řádně doručit kdekoli by byl zastížen nebo na adresu trvalého pobytu, což je jediná adresa, u níž se mohla uplatnit fikce doručení. Soud nebere v potaz čl. 2 odst. 4 Ústavy, jelikož dovozuje, že stěžovatel byl povinen k jednání, které mu žádný zákon neukládá, a sice že byl ze zásady součinnosti povinen správnímu orgánu oznámit novou adresu. Soud nemůže ani dovozovat, že jiná práva a povinnosti ve správním řízení o přestupku na úseku provozu na pozemních komunikacích má advokát a jiná má osoba, která advokátem není. Povinností správního orgánu je zjišťovat adresu trvalého pobytu účastníka řízení. Fikce doručení je institutem veřejného práva, který se uplatní pouze za striktních a taxativních podmínek. Nelze je rozšiřovat, ani z nich slevovat, jak učinil krajský soud.

V další části kasační stížnosti žalovaný shrnul rozdíly mezi situací posuzovanou v rozhodnutí čj. 5 As 44/2007 - 93 a situací stěžovatele. Ve zmiňovaném rozhodnutí si adresát účelově a formálně změnil adresu trvalého pobytu, aniž by se z původní adresy skutečně odstěhoval, na původní adrese nadále vlastnil nemovitost a s výjimkou napadeného rozhodnutí tam přebíral poštu. Snaha žalovaného aplikovat závěry daného rozhodnutí na současné řízení byla taková, že z něj přenesl i skutkový závěr, který vůbec neplyne ze spisu v tomto řízení, tj. že se adresát na původní adrese zdržoval.

Podle stěžovatele se krajský soud rozhodl nepřihlížet k nekonkretizované námitce opomenutých důkazů s odkazem na odvolání stěžovatele proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Odkaz v bodě 12 žaloby na konkrétní body odvolání byl nejen zcela konkrétní, ale především byl učiněn pouze pro úplnost. Stěžovatel v žalobě (viz body 10 a 11) jednoznačně formuloval, že se žalovaný nezabýval některými předloženými důkazy. Je tak zcela nepochybné, že žalovaný opomenul důkazy prokazující změnu jeho trvalého pobytu, a to včetně listiny (fotokopie občanského průkazu), kterou stěžovatel výslovně označil v bodě 10 žaloby.

Pokud žalovaný založil své rozhodnutí na tom, že stěžovatel sice během správního řízení změnil adresu trvalého pobytu, ale na místě, kam mu bylo doručováno, se alespoň po krátký úsek úložní lhůty zdržoval, nemá takové zjištění oporu ve spise a naopak je v rozporu s důkazy, jichž se stěžovatel dovolával a které žalovaný vůbec nezohlednil, nebo alespoň neuvedl, zda a jak k nim přihlédl a jak je vyhodnotil. Za dostatečný důkaz nelze považovat, že se správnímu orgánu vrátila zásilka bez informace, že by se adresát na dané adrese nezdržoval. Ani žalovaný ani krajský soud se důkazy předloženými stěžovatelem prokazujícími jeho odstěhování zjevně nezabývali a svá rozhodnutí založili na skutkovém základě, který neplyne ze spisu a je dokonce v rozporu s jeho obsahem.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své předchozí vyjádření k žalobě.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud z důvodu přehlednosti považuje za vhodné nejprve shrnout obsah správního spisu. Ke spáchání dvou přestupků proti plynulosti a bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích došlo dne 22. 6. 2007. Stěžovatel podáním ze dne 26. 6. 2007, tedy před zahájením řízení o přestupku, požádal správní orgán prvního stupně, aby mu v rámci všech správních řízení doručoval na elektronickou adresu ... a pokud to povaha věci nebo zákon vylučuje anebo se doručení na elektronickou adresu nezdaří, pak na adresu Š., P., S. Tuto žádost stěžovatel omezil do 30. 5. 2008 s tím, že se do této doby nebude pravděpodobně v České republice pravidelně zdržovat. V záhlaví této žádosti uvedl jako „permanent residence“ H. 462, R. Správní orgán prvního stupně podáním ze dne 13. 7. 2007 stěžovateli sdělil zahájení řízení o přestupku, předvolal jej k ústnímu jednání a podáním z téhož dne jej současně vyzval, aby ve lhůtě do 13. 8. 2007 uvedl všechny rozhodné skutečnosti ve věci předmětného přestupku. Tato podání byla stěžovateli doručována jednak na adresu trvalého bydliště – H. 462, R. (zásilku si stěžovatel dle poštovní dodejky v úložní době nevyzvedl), dále do USA (z dodejky vyplývá, že bylo doručováno v rozmezí dne 13. 7. 2007 – 3. 8. 2007) a rovněž na elektronickou adresu stěžovatele. Stěžovatel doručení daných písemností nečinil sporným. Stěžovatel se k ústnímu jednání dne 13. 8. 2007 nedostavil. Faxovým podáním datovaným dne 12. 8. 2007 (uvozeným slovním spojením „v Praze“) a správnímu orgánu doručeným dne 13. 8. 2007 požádal o postoupení věci Magistrátu hlavního města Prahy, dle místa zaměstnání nebo Městskému úřadu Černošice dle místa trvalého pobytu. Současně sdělil, že odložil plánovanou cestu do USA, a proto odvolává žádost o doručování na adresu v USA. Dále uvedl, že pokud v průběhu řízení vycestuje, tuto skutečnost sdělí správnímu orgánu obratem. Správní orgán prvního stupně v podání ze dne 13. 8. 2007 stěžovatele poučil před vydáním rozhodnutí a současně jej poučil, že faxové vyjádření je třeba ve lhůtě 5 dnů potvrdit ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu. Toto podání bylo doručováno doporučeně na adresu H. 462, R. a rovněž na jeho elektronickou adresu. Stěžovatel nebyl na uvedené adrese zastižen a písemnost si nevyzvedl v úložní době. Přesto na ni reagoval a dopisem odeslaným dne 13. 8. 2007 sdělil své vyjádření i v písemné formě. Na obálce uvedené písemnosti je adresa H. 462, R. a rovněž v textu podání se uvádí „Š. P., bytem H. 462, R.“. Meritorní rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 5. 9. 2007 bylo stěžovateli doručováno na adresu H. 462, R. a současně na jeho elektronickou adresu. Z poštovní dodejky vyplývá, že adresát nebyl v místě doručování zastižen a zásilka byla odesílateli vrácena jako nevyzvednuta v úložní době. Následným podáním ze dne 10. 6. 2008 stěžovatel správnímu orgánu sdělil, že od vyjádření 12. 8. 2007 mu nebylo doručeno žádné vyrozumění. Dne 18. 7. 2008 podal stěžovatel odvolání proti správnímu rozhodnutí.

Stěžovatel v kasační stížnosti v podstatné části brojl proti procesnímu postupu a rozhodnutí žalovaného, méně pak proti rozhodnutí krajského soudu. První část kasační argumentace představovala námitka nesprávného právního posouzení otázky nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval námitkou stěžovatele o nemožnosti krajského soudu „slevit“ z nároků na dodržení jinak zcela oprávněných požadavků stanovených v § 68 s. ř. s. Dospěl k závěru,

že v postupu krajského soudu nelze spatřovat žádné pochybení, které by bylo způsobilé zasáhnout subjektivní veřejná práva stěžovatele. Krajský soud učinil poznámku o „slevení“ z nároků na obsah odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nad rámec podrobného zdůvodnění, proč považuje žalobou napadené rozhodnutí za přezkoumatelné a neobstojí námitka o jeho nepřezkoumatelnosti. Uzavřel, že jsou z něj seznatelné důvody a závěry z nich vyvozené, přičemž ze spisu rovněž plyne, z jakých skutečností správní orgán při svém rozhodnutí vycházel. Krajský soud správně zdůraznil, že účelem přezkumu správních rozhodnutí ve správním soudnictví je zajištění ochrany veřejných subjektivních práv. Je zcela přirozené, že přezkoumávající orgán (lhostejno zda správní soud, či odvolací orgán ve správním řízení) činí vlastní úsudek, zda a jak by mělo případně být přezkoumávané rozhodnutí odůvodněno. Zpravidla platí, že čím kvalitněji je přezkum napadeného rozhodnutí proveden, tím více případných výhrad může být k přezkoumávanému rozhodnutí vzneseno. Jde však vždy o podobu a míru závažnosti takových výhrad. Pokud krajský soud poté, kdy zejména na páté straně rozsudku podrobně zdůvodnil, proč žalobou napadené rozhodnutí považuje za přezkoumatelné, připustil, že „mohl poněkud slevit z nároků“, jde i s ohledem na další části rozsudku spíše o relativizující a pro účely odůvodnění soudního rozhodnutí ne příliš vhodné vyjádření vlastního maximalismu. Rozhodně však rozsudek krajského soudu není jenom proto nezákonný. Krajský soud při posuzování přezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí postupoval plně v intencích právních závěrů vyjádřených v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, čj. 6 Ads 87/2006 - 36, a ze dne 6. 5. 2009, čj. 6 Ads 26/2009 - 67 (všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz) nebo rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 6. 1996, čj. 6 A 825/95 - 7. Tento závěr lze učinit i ve vztahu k námitce stěžovatele ohledně tzv. souhrnných zjištění.

Stěžovatel namítl, že vada rozhodnutí žalovaného je umocněna i předcházejícím průběhem řízení, jelikož mu správní orgán nedal možnost se vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Z tohoto tvrzení nelze zjistit, zda má stěžovatel na mysli postup správního orgánu prvního stupně nebo žalovaného. Proto se Nejvyšší správní soud se zřetelem na dispoziční zásadu zabýval touto námitkou jen v tom rozsahu, ve kterém ji stěžovatel uplatnil v žalobě, tedy že se tvrzeného pochybení dopustil žalovaný. Naříkaného pochybení se žalovaný nedopustil, přičemž krajský soud se s touto otázkou dostatečně vypořádal. Správně uvedl, že postup žalovaného je jednak v souladu se samotným správním řádem a jednak je podpořen rozhodovací praxí (k tomu srov. krajským soudem zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2004, čj. 7 As 40/2003 - 61). S ohledem na § 90 odst. 1 písm. c) s. ř. ve spojení s § 36 odst. 3 s. ř., musí odvolací správní orgán umožnit účastníkům řízení se vyjádřit k podkladům pro vydání rozhodnutí pouze v případě, kdy pořídil nějaké nové podklady. *A contrario* podle § 36 odst. 3 s. ř. nemusí postupovat, pokud žádné nové podklady v odvolacím řízení neopatřil, a vychází tak ze správního spisu předloženého správním orgánem prvního stupně. Krajský soud k tomu rovněž správně doplnil, že žalovaný nemusel stěžovatele seznamovat s podklady, které sám předložil v rámci svého odvolání.

Následně se Nejvyšší správní soud zabýval tím, zda v dané věci došlo k fikci doručení rozhodnutí vydaného správním orgánem v prvním stupni. Dospěl přitom k závěru, že tyto námitky jsou nedůvodné.

Z ustanovení § 20 odst. 1 správního řádu (je třeba poznamenat, že stěžovatel v kasační stížnosti opakovaně uváděl § 21 vztahující se k právníckým osobám, Nejvyšší správní soud to však považoval za písařské pochybení) vyplývá, že písemnosti jsou ve správním řízení doručovány způsoby, které zajistí, aby písemnost byla adresátu skutečně fakticky doručena. Uvedené ustanovení neobsahuje taxativní výčet způsobů resp. míst, kterými pouze a na které lze doručení provést. Správní řád výslovně připouští doručení fyzické osobě „kdekoli bude zastižena“. Důležité proto je, zda bylo doručováno na adresu, která byla správnímu orgánu z dosavadního průběhu řízení známa a rovněž to, zda se (v případě pochybností o doručení) na této adrese adresát nacházel či nikoli. Podstatné rovněž je, zda a jakou adresu pro doručování účastník řízení sdělil správnímu orgánu. Adresa trvalého pobytu je bezpochyby adresou, u které by měla být nejvyšší pravděpodobnost, že se na ni podaří adresátu písemnost doručit. To však na druhé straně neznamená, že by pouze na tuto adresu mohlo a mělo být správním orgánem doručováno. Rovněž je třeba připomenout, že vyplnění poštovní dodejce svědčí presumpce správnosti. To znamená, že údaje v ní uvedené se považují na prokázané, pokud nebude v řízení prokázán opak.

Stěžovatel, nutno konstatovat nesprávně, klade důraz především na to, kde a od kdy má evidováno trvalé bydliště. Sama okolnost, že stěžovatel ke dni 22. 8. 2007 změnil trvalé bydliště, ještě ničeho nevypovídá o tom, kde se stěžovatel v době doručování správního rozhodnutí zdržoval. Ze správního spisu nevyplývá, že by stěžovatel přestal přijímat písemnosti až v době, kdy došlo k formální změně adresy. Stěžovatel v průběhu řízení nevyzvedl žádnou z písemností, která mu byla doručována na adresu H. 462, R., a to jak písemnost ze dne 13. 7. 2007 odesílanou v době jeho tvrzeného pobytu v USA, tak především písemnost ze dne 13. 8. 2007. Přesto tyto písemnosti byly správnímu orgánu vráceny s tím, že nebyly vyzvednuty v úložní době. To předpokládá, že je k dispozici poštovní schránka nebo jiné vhodné místo, kde je adresát o uložení zásilky vyrozuměn (§ 23 odst. 4 správního řádu).

Pokud stěžovatel obecně zmínil, že na nové adrese fakticky pobýval již v první polovině srpna 2007, pak chybí vysvětlení, proč tuto okolnost správnímu orgánu nesdělil, když ještě 26. 7. 2007 a dne 13. 8. 2007 učinil písemná podání, ze kterých jednoznačně vyplývá adresa H. 462, R. a musel předpokládat, že na uvedenou adresu bude správní orgán další písemnosti doručovat. Tím spíše, že dle poučení správního orgánu měl všechny skutečnosti ve věci předmětného přestupku sdělit do 13. 8. 2007 a ještě dne 12. 8. 2007 sděloval, že do USA mu nemá správní orgán doručovat. Nešlo pouze o to, že by stěžovatel na poštovní obálce uváděl svoji zpáteční adresu, ale o to, že v podáních výslovně a nepochybnitelně konstatoval, že je bytem na dosavadní adrese. Správnímu orgánu tak nemohly vzniknout o jeho pobytu žádné pochybnosti. To vše za situace, kdy byl stěžovatel o průběhu správního řízení informován, neboť mu podání správní orgán doručoval rovněž na elektronickou adresu.

V této souvislosti lze zcela odkázat na argumentaci krajského soudu, týkající se požadavku na součinnost účastníků správního řízení se správním orgánem. Stěžovateli byla nepochybně povinnost součinnosti známa a v souladu s ní postupoval, když opakovaně sděloval správnímu orgánu skutečnosti týkající se jeho dočasného pobytu v USA a doručování na zahraniční adresu. Uspokojivé vysvětlení, proč tak nepostupoval rovněž ve fázi řízení bezprostředně předcházející vydání správního rozhodnutí, však chybí.

Argument o povinnosti správního orgánu ověřit před každým doručováním, kde má adresát trvalý pobyt, nemá oporu v platné právní úpravě. Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s názorem krajského soudu, že zákon č. 133/2000 Sb. o evidenci obyvatel a o rodných číslech takovou povinnost nestanoví.

K tvrzení stěžovatele o nepříhodných odkazech na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, čj. 5 As 44/2007 - 93 a jeho podrobnému zkoumání skutkových odlišností od posuzované věci, Nejvyšší správní soud sděluje, že z povahy věci není možné, aby každé rozhodnutí, na které soud při své rozhodovací činnosti odkáže, bylo po skutkové i právní stránce identické. Vždy se jedná o rozhodnutí řešící konkrétní právní otázky v kontextu individualizovaného skutkového stavu. Soudní rozhodnutí, která jsou v odůvodnění zmiňována, posilují přesvědčivost obdobných následných rozhodnutí a působí i jako interpretační vodítka při rozhodování ve skutkově a právně obdobných věcech. To však současně neznamená, že by muselo vždy jít o skutkově zcela obdobné případy. Pro posuzovanou věc je rozhodné, zda jsou právní závěry prejudikatorního rozhodnutí řešící obdobnou skutkovou otázku použitelné i na skutkový stav, který je zkoumán v případě stěžovatele. Stěžovateli nelze přisvědčit v tom, že by celé odůvodnění krajského soudu bylo založeno výhradně na argumentech obsažených v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Rozsudek krajského soudu obsahuje podrobnou vlastní argumentaci a neomezuje se pouze na převzetí názorů vyjádřených v odkazovaném rozhodnutí. Argumenty v něm uvedené užívá podpůrně, a to při jejich subsumpci ke skutkovému stavu stěžovatelova případu, přičemž krajský soud podrobně zdůvodnil, proč právě závěry z tohoto rozhodnutí lze využít i v nyní souzené věci.

Správní orgán navíc stěžovateli veškeré písemnosti zasílal i na jeho elektronickou adresu, přičemž stěžovatel v průběhu řízení nepopíral, že by mu písemnosti nebyly takto doručeny. S ohledem na to, že písemnosti adresované na H. 462 byly po uplynutí úložní doby vráceny odesílateli, a přesto na jejich obsah reagoval, je třeba vycházet z toho, že se s písemnostmi seznamoval právě prostřednictvím elektronické pošty. Tato okolnost však ničeho nemění na závěru, že doručení správního rozhodnutí prostřednictvím pošty na adresu H. 462, R. bylo právně účinné a žalovaný postupoval správně, pokud od něj odvíjel lhůtu pro případné podání opravného prostředku.

Stěžovatel jakožto advokát je účastník řízení nadaný stejnými právy a povinnostmi jako každý jiný subjekt. Zmínka o profesi stěžovatele nebyla činěna proto, že z toho důvodu svědčí stěžovateli jakkoli odlišné procesní postavení. Stěžovatel v průběhu řízení několikrát deklaroval, že měl zájem na řádném průběhu a pokračování řízení. Sám uvedl, že jeho přestěhování nebylo formální, ale plánované, a proto změnu adresy oznámil bankám, penzijnímu fondu, zaměstnavateli atd. Chybí však vysvětlení, proč případně nepožádal rovněž provozovatele poštovních služeb o dosílku na novou adresu a rovněž, proč tuto skutečnost neoznámil i správnímu orgánu prvního stupně.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval tvrzením, že žalovaný přenesl do svého rozhodnutí i skutkový závěr, který nevyplývá ze spisu, a sice že se stěžovatel na původní adrese zdržoval. Žalovaný ve svém rozhodnutí vyslovil, že podmínkou nastoupení fikce náhradního doručení podle § 24 odst. 2 správního řádu je, že se adresát písemnosti na daném místě alespoň po krátký úsek dané lhůty zdržoval. Správní řád na rozdíl od § 24

odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb. výslovně nepodmiňuje fikci doručení tím, aby se adresát v průběhu úložní lhůty zdržoval v místě doručení. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, ale zejména pak krajského soudu však neplyne, že by odkaz žalovaného na předchozí právní úpravu vedl k závěru o nezákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Krajský soud se zejména na sedmé straně rozsudku podrobně a dostatečně zabýval tím, proč fikce doručení v posuzované věci nastala. Správně rovněž upozornil na skutečnost, že stěžovatel nepožádal podle ustanovení § 24 odst. 2 a § 41 správního řádu účinného do 30. 6. 2009 o prominutí zmeškání úkonu – odvolání. Žalovaný a ani následně krajský soud nezaložili své rozhodnutí na tom, že by se stěžovatel alespoň po krátký úsek úložní lhůty zdržoval na místě, kam mu bylo doručováno, ale na výše vyložených a v kontextu skutkového stavu věci hodnocených skutečnostech (absence součinnosti stěžovatele, výslovné označení adresy, na kterou mu má být doručováno, nepožádání o prominutí zmeškání úkonu).

Nejvyšší správní soud se konečně zabýval námitkou, dle které krajský soud nepřihlížel k jednomu z důvodů správní žaloby. Stěžovatel nesouhlasí, že krajský soud nepřihlížel k „nekonkretizované“ námitce opomenutých důkazů s odkazem na odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Stěžovatel však rovněž současně konstatoval, že *„nepřihlížení krajským soudem k odkazu na obsah odvolání (bod 12 žaloby) je jedna věc (k tomu dodal, že tak uvedl toliko pro úplnost), avšak nepřihlížením k výslovnému obsahu žaloby (viz body 10 a 11 žaloby) došlo k flagrantnímu porušení žalobcových práv.“* Tuto část kasační stížnosti je proto třeba vyložit tak, že stěžovatel již nebrojí proti tomu, že žalobní body nelze formulovat prostým odkazem na obsah podaného odvolání. Lze proto jen poznamenat, že takto skutečně postupovat nelze, protože námitky uplatněné v odvolání reagují na správní rozhodnutí vydané v prvním stupni, zatímco následné žalobní body na obsahově odlišné rozhodnutí o odvolání. Se zřetelem k formulaci kasační námitky se Nejvyšší správní soud touto námitkou podrobněji nezabýval. Navíc ačkoliv krajský soud konstatoval, že k námitce opomenutých důkazů nebude přihlížet, přesto se s námitkou, že stěžovatel změnil místo trvalého pobytu, ve svém rozhodnutí podrobně vypořádal.

Na základě shora uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelem uplatněné kasační námitky, konkrétně pak nesprávné posouzení právní otázky a to, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech či je s nimi v rozporu, nejsou důvodné a přitom neshledal jiné vady, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Proto kasační stížnost v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. července 2010

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu